

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	22100 - Bases Didàctiques i Disseny Curricular / 10
Titulació	Grau d'Educació Primària (Pla 2013) - Primer curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Pere Jaume Alzina Segui pere.alzina@uib.es	13:00	14:00	Dimarts	04/09/2018	05/03/2019	Sala de professors

Contextualització

El mòdul *Processos i contextos educatius* està estructurat en 2 matèries i 4 assignatures.

Les matèries són:

- Fonaments curriculars i organitzatius
- Bases teòriques, històriques i institucionals

L'assignatura 'Bases didàctiques i disseny curricular' juntament amb 'Organització i gestió educatives' pertanyen a la matèria 'Fonaments curriculars i organitzatius'.

S'imparteix durant el primer semestre del primer curs del Grau en Educació Primària i té un caire bàsic i fonamental per a la formació dels futurs professionals.

Es tracta d'una assignatura que :

- Analitza els models i estratègies d' ensenyament-aprenentatge que fan referència a l' Educació Primària.
- Proposa pràctiques de disseny, implementació i avaluació curricular coherents, a partir del currículum de l' Educació Primària de les Illes Balears.
- Analitza la realitat comunicativa i interactiva de l'aula, els recursos humans i materials necessaris, especialment el paper del professor.
- Elabora propostes per a l'atenció a la diversitat.
- Contextualitza els plantejaments a nivell de centre educatiu, situant-lo en el paradigma de la societat de la informació i de la globalització.
- Proposa estratègies d' innovació i canvi que generen la millora del sistema educatiu.

Respecte de l'interès d'aquesta assignatura, cal dir que és la base imprescindible pels professionals de l'ensenyament que s'enfrontaran al repte de formar els futurs alumnes.

Requisits

Guia docent

L'assignatura té un caràcter introductor i de formació bàsica i, per tant, no té requisits essencials ni recomanables.

Competències

Específiques

- * Conèixer els fonaments de l'educació primària, la seva relació interdisciplinària, els criteris d'avaluació i els coneixements didàctics entorn als procediments d'ensenyament i aprenentatge respectius, relacionats amb l'educació infantil. (1.2.2) .
- * Analitzar i comprendre els processos educatius a l'aula i fora d'ella, relatius al període de 6-12 anys. (1.2.3) .
- * Dissenyar, planificar i avaluar l'activitat docent a l'aula, considerant l'anàlisi dels contextos i espais formatius del centre i de l'entorn. (1.2.6) .
- * Avaluar de forma contínua, formativa i global, el desenvolupament de l'alumnat, introduint les mesures educatives necessàries per atendre la diversitat i les peculiaritats individuals de l'alumnat en el marc d'una educació integral. (1.2.19) .

Genèriques

- * Habilitats comunicatives i lingüístiques. (4.2.3) .
- * Capacitat per treballar en equip (4.2.6) .

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Per tal de treballar i desenvolupar les competències abans esmentades , s'han seleccionat els continguts següents:

Continguts temàtics

Tema 1. ENSENYAR I APRENDRE. EL MESTRE COM A FACILITADOR DE L'APRENTATGE

- 1.1. Funcions i reptes de l'escola actual
- 1.2. Conceptes d'ensenyament i aprenentatge
- 1.3. Enfocament de l'ensenyament com a procés d'interrelació i comunicació a l'aula
- 1.4. Paper del mestre
- 1.5. L'adopció del model psicopedagògic constructivista

Tema 2. MODEL CURRICULAR DE L'ACTUAL SISTEMA EDUCATIU

- 2.1. Estructura i organització del sistema educatiu
- 2.2. Concepte i concepcions de currículum
- 2.3. Fonaments, fonts, fases, components formals i característiques del currículum



Guia docent

2.4. La política curricular espanyola i els nivells de concreció curricular

2.5. El currículum d'Educació Primària: estructura i organització

2.6. Noves lleis, noves propostes, nous currículums

Tema 3. PLANIFICACIÓ, DESENVOLUPAMENT I AVALUACIÓ CURRICULAR

3.1. La planificació des de l'escola: els documents de centre

3.2. Característiques generals de la planificació i de la programació

3.3. L'avaluació dels coneixements previs

3.4. Objectius, continguts i competències bàsiques

3.5. Estratègies metodològiques

3.6. Organització i recursos

3.7. L'avaluació

3.8. Noves formes de mirar el disseny curricular:

- Què volem aconseguir? Objectius

- Quins continguts, estratègies, conceptes, procediments... hem d'ensenyar i aprendre per aconseguir el que ens hem fixat? Continguts a treballar.

- Com ho aconseguirem? ¿A través de quines propostes metodològiques, estratègies didàctiques, contextos reals d'aprenentatge simulacions i quines activitats portarem a terme a classe (conjuntament -mestres i fillets i filletes- per poder entendre, consolidar, comprendre i saber explicar els continguts apresos a altres persones? Que a la vegada ens permetran accedir a l'assoliments del que volem aconseguir (els objectius)?

- Com sabrem si ho hem aconseguit? Una vegada definit el què volem aconseguir i iniciar el treball de recerca hem d'anar anotant indicadors, clars i entenedors, que ens permetin conèixer a tots, de forma democràtica, si anem aconseguint allò que ens havíem proposat. D'aquesta manera, els fillets i les filletes són molt més conscients i protagonistes del seu procés d'ensenyament i aprenentatge. Aquest plantejament s'adequa a qualsevol seqüència d'ensenyament i aprenentatge des de la perspectiva constructivista: petites recerques, projectes de treball, treballs sobre intel·ligències múltiples, ensenyaments per a la comprensió, aportacions de la neurociència... i facilita enormement el disseny i maneig d'un currículum que sol ser pesat, dens i poc relacionat.

Metodologia docent

En aquest apartat es descriuen les activitats de treball presencial i no presencial amb les quals pretenem desenvolupar i avaluar les competències establertes per a l'assignatura.

S'exposarà el contingut teòric dels temes a través de classes teòriques (grup gran), seguint diversos textos, material audiovisual i lectures de referència que serviran per a fixar el coneixements lligats a les competències previstes. Aquestes classes donaran pas a debats i a classes pràctiques en les quals s'aplicaran els continguts adquirits a situacions i contextos reals a partir de lectures i comentaris de textos, anàlisi de materials audiovisuals, estudi de casos, treballs en grups cooperatius, exposicions dels alumnes, etc., amb la qual cosa es permetrà a l'alumnat d'iniciar-se i desenvolupar les competències previstes.

Guia docent

El professorat proposarà la realització d'activitats de treball en grup i individuals per a la realització de les quals tendran el suport del docent.

Amb el propòsit d'afavorir l'autonomia i el treball personal de l'alumne, l'assignatura forma part del projecte Campus Extens, dedicat a l'ensenyament flexible i a distància, el qual incorpora l'ús de la telemàtica a l'ensenyament universitari. Així, mitjançant la plataforma de teleeducació Moodle l'alumne tindrà a la seva disposició un calendari amb notícies d'interès, documents electrònics i enllaços a Internet, i propostes de pràctiques de treball autònom.

La participació de l'alumant en tot el procés és vital; les diferents activitats que plantejem necessiten de la col·laboració continuada dels alumnes aportant idees, materials, suggeriments, propostes... En aquest sentit, durant els primers dies de classe, abordarem els continguts proposats per analitzar-los, prioritzar-los i introduir nous aspectes en funció de les aportacions dels estudiants. Amb això intentem aconseguir un màxim compromís amb l'assignatura i els seus continguts, de manera que tots ens poguem sentir participants del processos d'ensenyament i aprenentatge.

Volum de treball

L'estimació del volum del treball és orientativa i pot sofrir alguna modificació durant el curs. L'assignatura és de 6 crèdits, tenim en compte que cada crèdit representen unes 25 hores (un terç presencial, un terç de treball en grup i un terç de treball individual i estudi). A partir se pot establir una aproximació.

Activitats de treball presencial (4 crèdits, 100 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Plantejament de les idees i conceptes bàsics de l'assignatura	Grup gran (G)	Mitjançant el mètode expositiu i comptant amb la participació activa de l'alumnat, es presentaran els fonaments teòrics de l'assignatura. A més es posarà a disposició de l'alumnat material d'ampliació i propostes didàctiques per tal de desenvolupar els continguts teòrics treballats a l'aula. L'exposició no serà talment una exposició: es fonamentarà en un conjunt de preguntes i respostes que progressivament apropin als conceptes claus de l'assignatura. Progressivament, els alumnes aportaran vivències, experiències i sentiments dels seus processos d'ensenyament i aprenentatge i el professor recollirà tots aquests rics coneixements en mapes conceptuals. 20 % de la nota final	20
Classes pràctiques	Pràctiques presencials/ seminaris. Posada en pràctica d'una UD a la nostra classe	Grup mitjà (M)	En aquestes classes els alumnes posaran en pràctica els continguts presentats a les classes teòriques mitjançant exercicis, lectures i activitats de reflexió, a partir de documents escrits, gràfics i audiovisuals, i es donarà l'oportunitat als alumnes d'aprofundir en els diferents continguts i competències de l'assignatura. Els seminaris també seran emprats per a l'exposició de la planificació de la U.D. realitzada pels alumnes, la qual serà avaluada juntament amb la unitat didàctica que presentaran per escrit. Inclourem tècniques d'autoavaluació. En aquestes sessions es combinarà l'aprenentatge individual i l'aprenentatge cooperatiu, mitjançant la distribució de l'alumnat en petits grups. L'aprenentatge cooperatiu és el	30

Guia docent

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
			centre de la metodologia i, per tant, s'utilitzarà a classe i se plantejarà com s'aplica a les classes de primària. 30% de la nota final	
Classes pràctiques	Exposició resum dels diferents currículums	Grup gran (G)	En petits grups, s'aniran exposant les idees claus de cada àrea del currículum vigent, per conèixer la seva estructura, identificar les idees bàsiques, els conceptes claus i, si és possible, elaborar-ne un mapa conceptual breu on es pugui visualitzar tot els continguts que inclou i les maneres de treballar i d'avaluar que planteja. 20% de la nota final	20
Pràctiques externes	Estada de tres o quatre dies en aules de primària	Grup petit (P)	Amb aquesta activitat es pretèn apropar els alumnes a la realitat; realitzarem quatre matins a diferents aules de primària amb l'objectiu, en genèric, de prendre contacte, de veure, de tocar, de visualitzar, d'ajudar amb allò que la tutora ens suggereixi i en que jo prepararia i impartiria una classe adequada a l'aula i a les seves característiques per ser enregistrada i després comentada a classe. 30% de la nota final	30

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula Digital.

Activitats de treball no presencial (2 crèdits, 50 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Comentaris al fòrum de temes d'actualitat	Plantejarem tres temes de debat al fòrum, temes de plena actualitat, que s'han de respondre, donar la vostra opinió i reflectir les vostres reflexions i aportar material i enllaços que ens permetin a tots ampliar el contingut i la comprensió del fet analitzat. 10% de la nota final	10
Estudi i treball autònom individual	Resolució d'un cas pràctic	L'alumnat disposarà de la descripció d'un grup classe d'un determinat curs i cicle, on trobarà la descripció de tots i cadascun dels alumnes. La classe presenta, per tant, unes característiques concretes i l'alumne, davant d'una situació i d'un context a determinar haurà de dissenyar i desenvolupar un conjunt d'activitats per als primers dies de classe, ja que suposem que és la seva primera destinació com a mestres. Els indicadors d'èxit o d'avaluació seran consensuats amb la classe, de manera coherent amb el que volem aconseguir aquests primers dies amb ells. 15% de la nota final	15
Estudi i treball autònom individual	Disseny d'una unitat didàctica	D'acord amb tot el que s'haurà après sobre el disseny de situacions d'ensenyament i aprenentatge, l'alumne realitzarà/dissenyarà una Unitat Didàctica original, seguint els exemples analitzats i posats en pràctica. Els projectes no es podran posar en pràctica ni exposar a la classe per manca	15

Guia docent

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
		de temps, a canvi, farem una exposició de posters amb totes les unitats dissenyades. 15% de la nota final	
Estudi i treball autònom individual o en grup	Lliurament d'activitats de les pràctiques i lectura i reflexions sobre un llibre recomanat	Es tracta d'elaborar aquelles activitats (mapes, recerques, entrevistes, exemples, comentaris, resums....) que demostrin una participació activa a les classes i que hauran de ser lliurades en el termini que fixarà el professor. Entre les activitats obligatòries, l'alumnat haurà de realitzar la lectura d'un llibre i diferents articles o capítols, realitzar-ne una reflexió i presentar un treball que serà pautat per part del professorat de l'assignatura. La lectura d'aquest llibre és guiada, planteja les qüestions principals que es consideren claus i reflexions entorns als dilemes que allà apareixen. 10% de la nota final	10

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Observacions:

1. Per a poder avaluar positivament l'assignatura, caldrà que l'alumne obtengui la suficiència en la prova final, i en els treballs i tasques obligatòries (que inclouen el treball sobre la lectura obligatòria) de forma independent i haver assistit com a mínim al 65% de les sessions, participant i implicant-se en el desenvolupament d'aquestes de forma satisfactòria.
2. Totes les activitats obligatòries tenen una data límit de lliurament que s'especificarà a l'inici del curs.
3. Qualsevol actitud que obstaculitzi les dinàmiques d'aula podrà tenir repercussió sobre la nota final de l'assignatura, podent arribar a ser motiu de desqualificació.
4. La presència d'errades ortogràfiques i/o gramaticals a qualsevol activitat acadèmica lliurada per l'alumnat serà qualificada negativament.
5. El plagi d'alguna part o de la totalitat d'un treball o copiar a un examen és motiu de desqualificació; en aquest cas l'estudiant s'haurà de matricular novament el següent curs acadèmic per a poder superar l'assignatura.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'alguns dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Guia docent

Plantejament de les idees i conceptes bàsics de l'assignatura

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Escales d'actituds (recuperable)
Descripció	Mitjançant el mètode expositiu i comptant amb la participació activa de l'alumnat, es presentaran els fonaments teòrics de l'assignatura. A més es posarà a disposició de l'alumnat material d'ampliació i propostes didàctiques per tal de desenvolupar els continguts teòrics treballats a l'aula. L'exposició no serà talment una exposició: es fonamentarà en un conjunt de preguntes i respostes que progressivament apropin als conceptes claus de l'assignatura. Progressivament, els alumnes aportaran vivències, experiències i sentiments dels seus processos d'ensenyament i aprenentatge i el professor recollirà tots aquests rics coneixements en mapes conceptuals. 20 % de la nota final
Críteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	5%

Pràctiques presencials/seminaris. Posada en pràctica d'una UD a la nostra classe

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Sistemes d'autoavaluació (no recuperable)
Descripció	En aquestes classes els alumnes posaran en pràctica els continguts presentats a les classes teòriques mitjançant exercicis, lectures i activitats de reflexió, a partir de documents escrits, gràfics i audiovisuals, i es donarà l'oportunitat als alumnes d'aprofundir en els diferents continguts i competències de l'assignatura. Els seminaris també seran emprats per a l'exposició de la planificació de la U.D. realitzada pels alumnes, la qual serà avaluada juntament amb la unitat didàctica que presentaran per escrit. Inclourem tècniques d'autoavaluació. En aquestes sessions es combinarà l'aprenentatge individual i l'aprenentatge cooperatiu, mitjançant la distribució de l'alumnat en petits grups. L'aprenentatge cooperatiu és el centre de la metodologia i, per tant, s'utilitzarà a classe i se plantejarà com s'aplica a les classes de primària. 30% de la nota final
Críteris d'avaluació	Participació a les classes: formular preguntes, aportar reflexions, adequació de les preguntes i comentaris, escolta activa de les intervencions dels companys, aportació d'idees, experiències, exemples, opinions... Treball en grup a l'aula: implicació, col·laboració, aportació pròpia, respecte a les opinions dels altres... Heteroavaluació Exposició de la Unitat Didàctica (si es disposa de temps suficient)
Percentatge de la qualificació final:	20%

Exposició resum dels diferents currículums

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Escales d'actituds (recuperable)
Descripció	En petits grups, s'aniran exposant les idees claus de cada àrea del currículum vigent, per conèixer la seva estructura, identificar les idees bàsiques, els conceptes claus i, si és possible, elaborar-ne un mapa conceptual breu on es pugui visualitzar tot els continguts que inclou i les maneres de treballar i d'avaluar que planteja. 20% de la nota final
Críteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	15%

Guia docent

Estada de tres o quatre dies en aules de primària

Modalitat	Pràctiques externes
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (no recuperable)
Descripció	Amb aquesta activitat es pretèn apropar els alumnes a la realitat; realitzarem quatre matins a diferents aules de primària amb l'objectiu, en genèric, de prendre contacte, de veure, de tocar, de visualitzar, d'ajudar amb allò que la tutora ens suggereixi i en que jo prepararia i impartiria una classe adequada a l'aula i a les seves característiques per ser enregistrada i després comentada a classe. 30% de la nota final
Criteria d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	20%

Comentaris al fòrum de temes d'actualitat

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Plantejarem tres temes de debat al fòrum, temes de plena actualitat, que s'han de respondre, donar la vostra opinió i reflectir les vostres reflexions i aportar material i enllaços que ens permetin a tots ampliar el contingut i la comprensió del fet analitzat. 10% de la nota final
Criteria d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	10%

Resolució d'un cas pràctic

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Proves d'execució de tasques reals o simulades (recuperable)
Descripció	L'alumnat disposarà de la descripció d'un grup classe d'un determinat curs i cicle, on trobarà la descripció de tots i cadascun dels alumnes. La classe presenta, per tant, unes característiques concretes i l'alumne, davant d'una situació i d'un context a determinar haurà de dissenyar i desenvolupar un conjunt d'activitats per als primers dies de classe, ja que suposem que és la seva primera destinació com a mestres. Els indicadors d'èxit o d'avaluació seran consensuats amb la classe, de manera coherent amb el que volem aconseguir aquests primers dies amb ells. 15% de la nota final
Criteria d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	10%

Disseny d'una unitat didàctica

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Altres procediments (recuperable)
Descripció	D'acord amb tot el que s'haurà après sobre el disseny de situacions d'ensenyament i aprenentatge, l'alumne realitzarà/dissenyarà una Unitat Didàctica original, seguint els exemples analitzats i posats en pràctica. Els projectes no es podran posar en pràctica ni exposar a la classe per manca de temps, a canvi, farem una exposició de posters amb totes les unitats dissenyades. 15% de la nota final
Criteria d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	10%

Guia docent

Lliurament d'activitats de les pràctiques i lectura i reflexions sobre un llibre recomanat

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Proves de resposta breu (recuperable)
Descripció	Es tracta d'elaborar aquelles activitats (mapes, recerques, entrevistes, exemples, comentaris, resums...) que demostrin una participació activa a les classes i que hauran de ser lliurades en el termini que fixarà el professor. Entre les activitats obligatòries, l'alumnat haurà de realitzar la lectura d'un llibre i diferents articles o capítols, realitzar-ne una reflexió i presentar un treball que serà pautat per part del professorat de l'assignatura. La lectura d'aquest llibre és guiada, planteja les qüestions principals que es consideren claus i reflexions entorns als dilemes que allà apareixen. 10% de la nota final

Criteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 10%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Els recursos bibliogràfics que es presenten són d'interès per a l'assignatura, al llarg del semestre es concretaran quins d'aquests recursos són de lectura obligatòria i quins de consulta recomanada.

Bibliografia bàsica

Durant el curs el professorat recomanarà un conjunt d'articles i lectures lligades a cada tema que seran obligatòries.

CELA, J., I PALOU, J. (2004). *Va de mestres. Carta als mestres que comencen*. Barcelona: Rosa Sensat.

Bibliografia complementària

- ALDÁMIZ-ECHEVARRÍA, M.M.; ALSINET, J.; BASSEDAS, E.; GINÉ, N. i altres (2000). *Com ens ho fem? Propostes per educar en la diversitat*. Barcelona: Graó
- ANTÚNEZ, S. et alt. (2003). *El proyecto educativo de la institución escolar*. Barcelona: Graó.
- ARÁNEGA, S. y DOMÉNECH, J. (2001) *La educación primaria. Retos, dilemas y propuestas*. Barcelona: Graó.
- BERMEJO, B. (Coord.) (2011). *Manual de Didáctica general para maestros de educación infantil y primaria*. Madrid: Pirámide.
- CANO, E. (2005). *Com millorar les competències dels docents. Guia per a l'autoavaluació i el desenvolupament de les competències professionals*. Barcelona: Graó
- CANTON, I.; PINO, M. (coords.) (2011). *Diseño y desarrollo del currículum*. Madrid: Alianza
- CARBONELL, J. (2008). *Una educación para mañana*. Barcelona: Ediciones Octaedro.
- CARBONELL, Jaume. (2002): *La aventura de innovar. El cambio en la escuela*. 2a edició. Ediciones Morata, S. L. Madrid
- CARDÚS, S. (2000). *El desconcert de l'educació*. Barcelona: Edicions La Campana.
- COLL, C. i altres (1993): *El constructivismo en el aula*. Barcelona: Graó
- CURRÍCULUMS DE LES ILLES BALEARS de les diferents etapes. www.weib.caib.es
- DEL CARMEN, L.M. (2004). *La planificación didáctica*. Barcelona: Graó
- GARCIA, J. i GARCIA, F. (1989): *Aprender investigando*. Sevilla.: Diada-ICE.
- GARDNER, H. (2000). *La educación de la mente y el conocimiento de las disciplinas. Lo que todos los estudiantes deberían comprender*. Barcelona: Paidós.
- GONZÁLEZ, F. (2008): *El mapa conceptual y el diagrama V. Recursos para la enseñanza Superior en el siglo XXI*. Narcea S.A.
- HARGREAVES, A., (2001). *Aprender a cambiar. La enseñanza más allá de las materias y los niveles*. Barcelona: Octaedro

Guia docent

- HARGREAVES, A., (2003). *Enseñar en la sociedad del conocimiento*. Barcelona: Octaedro.
- HERNANDEZ, F. I VENTURA, F. (1992). *La organización del currículum por proyectos de trabajo. El conocimiento es un calidoscopio*. Barcelona: Graó.
- IMBERNÓN, F. (coord.) (2005). *Vivències de mestres: compartir des de la pràctica educativa*. Barcelona. Graó.
- JOHNSON, D. W., JOHNSON, R. T., I HOLUBEC, E. J.(1999): *El aprendizaje cooperativo en el aula*. Barcelona: Paidós Educador.
- LLEI ORGÀNICA 2/2006, de 3 de maig, d'educació (BOE106, de 4-5-2006)
- MONEREO, C.(coord), CASTELLÓ,M, CLARIANA, M., PALMA,M.,PÉREZ, M.L. (1995): *Estrategias de enseñanza y aprendizaje*. Barcelona: Graó
- MORAL SANTAELLA, C. (2010). *Didáctica. Teoría y práctica de la enseñanza*. Madrid: Pirámide.
- SALINAS, D. (2002). *¡Mañana examen! La evaluación: entre la teoría y la realidad*. Barcelona: Graó.
- SCHÖN, D. (1998). *El profesional reflexivo. Cómo piensan los profesionales cuando actúan*. Barcelona: Paidós.
- TONUCCI, F. (1990). *Ensenyar o aprendre*. Barcelona: Editorial Graó.
- ZABALA, A. (1995). *La pràctica educativa. Com ensenyar*. Barcelona: Graó.
- ZABALA, A; ARNAU, L.(2007). *11 ideas clave. Como aprender y ensenyar competencias*. Barcelona: Graó

Altres recursos

- * CMapTools: <http://cmap.ihmc.us/download>
- * Competències bàsiques Illes Balears: <http://cbib.caib.es/>
- * Normativa i legislació educativa: http://weib.caib.es/Normativa/contingut_normativa_.htm
- * Altres webs i portals educatius.

